

Een aangrijpend ooggetuigenverslag van de holocaust

De staljongen van Auschwitz

HENRY OSTER
EN DEXTER FORD

Henry Oster
en Dexter Ford

De staljongen van Auschwitz

Vertaald door Els Franci-Ekeler

De Fontein

Dit boek is gewijd aan de nagedachtenis van mijn ouders, Hans Isidor Oster en Elisabeth Haas Oster, en aan die van de twaalf miljoen onschuldige slachtoffers, onder wie zes miljoen Joden, van wie anderhalf miljoen kinderen, en aan de zestien leden van mijn eigen familie, die allen zijn gestorven als gevolg van de wreedheden van de Duitsers tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Het is tevens opgedragen aan Ivar Segalowitz, mijn beste vriend op deze wereld sinds we in 1945 in het concentratiekamp Buchenwald dicht tegen elkaar gedrukt op een kale houten slaapbank lagen, tot zijn dood in 2014.

Toen we niets meer te verliezen hadden, vonden we elkaar.

Henry Oster
Woodland Hills, Californië
31 juli 2014

Inleiding

Het idee voor dit boek is ontstaan in de praktijk van Henry Oster, optometrist in Beverly Hills. Ik was een van zijn vele klanten, en een van de lastigste.

Hij heeft heel veel brillenglazen voor me aangemeten, maar ik had altijd wel iets te klagen over de sterkte. Als we het erover eens waren dat er voor mijn rechteroog een correctie vereist was wegens astigmatisme, wilde ik het nét even anders als de bril eenmaal klaar was. Hij werd er zo tureluurs van dat hij me uiteindelijk een oude proefbril gaf, een ouderwets ding met verstelbare glazen, zodat ik daar naar hartenlust mee kon experimenteren.

Ik leerde hem kennen toen ik zijn klant was, maar we werden al snel vrienden. Ik ben nieuwsgierig van aard en wil altijd graag weten hoe alles werkt, en Henry, een geboren onderwijzer, vond het heerlijk om alles uit te leggen. Als ik bij een andere optometrist misschien tien minuten in de zaak zou zijn geweest, zat ik bij hem soms uren. We hadden altijd zoveel om over te praten, terwijl zijn personeel andere klanten zoet hield.

Na verloop van tijd nam ik deel aan zijn beroemde lunches in Nibblers, een restaurant aan Wilshire Boulevard, waar hij hof hield voor een steeds wisselende groep vrienden en patiënten. Henry is vijftienvijf jaar ouder dan ik, maar ik hield van zijn energie en aanstekelijke levenslust.

Henry leek elke nieuwe dag te beschouwen als een onverwacht cadeau. Hij was vastbesloten overal van te genieten, en spoorde iedereen in zijn omgeving aan dat voorbeeld te volgen. Hij was – en is – een man met wie je veel lol kunt hebben.

Op een dag, toen hij met de nodige moeite probeerde me het zoveelste paar contactlenzen aan te meten, zag ik een ietwat verbleekte en nogal slordige blauwzwarte tatoeage op zijn linkeronderarm.

B7648.

‘Hoe kom je daaraan, Henry?’ vroeg ik.

In dit boek kunt u lezen hoe hij eraan kwam. En hoe Henry, onder schrikbarende omstandigheden, en nadat hij vrijwel alle mensen had verloren die hem dierbaar waren, in leven bleef om zijn verhaal te kunnen vertellen.

Dexter Ford
Manhattan Beach, Californië
Juli 2014

1

Een Duitse jongen

Lang geleden was ik een vijfjarig Duits jongetje. Heinz Adolf Oster. Ik was een nieuwsgierig, energiek ventje met een dikke bos zwart haar en een dubbele dosis leergierigheid, een jongen die nooit lang kon stilzitten.

In een van mijn vroegste herinneringen loop ik door de met bomen omzoomde straten van Keulen, de majestueuze, historische Duitse stad waar we woonden, omdat mijn vader zijn stem ging uitbrengen tijdens de Duitse nationale verkiezingen van 1933. Dat waren de verkiezingen die Adolf Hitler en zijn nationaalsocialistische partij – de nazi's – in de gelegenheid stelden in Duitsland de macht over te nemen.

Ik had geen idee hoe belangrijk die dag was en wat het resultaat van de verkiezingen zou zijn. Dat wist niemand, ook Adolf Hitler zelf niet, neem ik aan. Ik herinner me dat mijn vader – Hans Isidor Oster – me bij de hand nam toen we ons appartement verlieten en naar het stemlokaal liepen.

Mijn vader was een lange, ernstige, alom gerespecteerde man. Bijna iedereen kende hem en de mensen op straat glimlachten als ze hem zagen en tikten aan hun hoed. Vrienden bukten zich naar mij, zijn zoontje, opgedirkt als Little Lord Fauntleroy. Ik herinner me dat hij altijd rookte, en vanwege de sigaretten leek hij nog voornamer, nog volwassener, nog belangrijker.

Het was een zeldzame traktatie om met mijn vader op stap te gaan, wij tweeën samen. Hij was de manager van een aantal kleine warenhuizen en hij had het altijd erg druk, waardoor ik meer tijd doorbracht met mijn moeder dan met hem.

Nadat mijn vader zijn stem had uitgebracht gingen we naar een banketbakkerszaak, waar ik een *schlagsahne* mocht – slagroom met vanillesmaak, wat te vergelijken is met de sorbet van nu. Ik kon mijn geluk niet op. Het was een grote dag voor me.

Ik was enig kind en woonde met mijn vader en moeder in deze kosmopolitische, elegante stad in het westen van Duitsland. Keulen staat bekend om zijn oude gotische kathedraal, de Dom, met de twee uit maaswerk opgetrokken torens, die voor mijn gevoel kilometers hoog boven de stad uitstaken.

Wij woonden nooit een mis bij in de Dom, maar we waren in alle opzichten een keurig Duits gezin. We hadden geen reden te denken dat we minder waren dan anderen. Mijn vader was een veteraan van het Duitse leger, de *Wehrmacht*. Hij had in de Eerste Wereldoorlog gevochten en had een litteken op zijn wang omdat hij tijdens een artillerieaanval was geraakt door een granaatscherf. Hij had een medaille gekregen voor dapperheid. Er was geen reden geweest zijn land *niet* te verdedigen, gerechtvaardigd of niet. Hij had voor zijn vaderland gevochten, zoals een goede Duitser betaamt.

Het enige waarin wij van anderen verschilden, was dat wij Joods waren. Toentertijd vond ik dat niet belangrijk. Het enige wezenlijke verschil tussen mij en de Duitse kinderen die ik kende, was dat ik met mijn ouders op vrijdagavond naar de synagoge ging, en niet op zondag naar de kerk, en dat ik naar een Duitse Joodse school ging, waar we naast de gebruikelijke vakken ook Hebreeuws leerden. Ik had echter niet het gevoel dat we anders

waren in de zin van beter of slechter dan alle andere Duitse gezinnen.

We hadden een fijn, normaal leven. Ik was een actief Duits jongetje, met aardige ouders, in een drukke Duitse stad. Toen Hitler en de nazi's aan de macht kwamen – precies rond de tijd dat ik oud genoeg was om al iets van de wereld te begrijpen – kwam daar de klad in.

Foto: Henry Oster Archive

*Heinz (Henry) Oster, vijf jaar oud, met zijn vader,
Hans Isidor Oster, in Keulen, Duitsland, 1933*

De eerste keer dat ik voelde dat er iets mis was – de eerste keer dat ik merkte dat ik apart werd gezet, dat ik anders was dan de anderen, en dat ik daarom werd lastiggevallen – was op mijn eerste schooldag, in 1934.

Zoals alle kinderen had ik er een beetje angstig tegen opgezien. Ik was zes jaar en ging voor het eerst van mijn leven in mijn een-tje een mij onbekende wereld in, zonder mijn vader en moeder, of ik wilde of niet.

Mijn ouders brachten me weg; ik had een kleine leren rugtas met daarin een lei, een krijtje aan een touwtje en een spons. Ik droeg een korte broek, kniekousen en een soort baret, die aangaf dat ik een eersteklasser was.

Net zoals alle andere kinderen had ik een grote kartonnen puntzak bij me, die ik van mijn ouders had gekregen. Hij leek een beetje op een megafoon of een tovenaarsmuts, en was gevuld met allerlei fijns – snoep en kleine speeltjes. Dit was een *Zuckertüte*, oftewel suikerzak, en het was in Duitsland traditie om die op de allereerste schooldag aan de kinderen mee te geven, om ons op ons gemak te stellen als we deze nieuwe, onbekende wereld betraden. We mochten hem niet openmaken – hij was aan de bovenkant dichtgeplakt met rood plakband om te voorkomen dat we erin zouden gluren. We mochten hem pas openmaken als we na school weer thuis waren. Het was een soort beloning, iets om je op te verheugen. Die van mij was voor mijn gevoel bijna net zo groot als ik.

Toen we die middag de school verlieten, met onze verleidelijke suikerzakken, werden we aangevallen door een bende van de Hitlerjugend, de *Deutsches Jungvolk und Jungmädels*. Het was een grote, rumoerige bende, die voor de school stond te wachten, jongens en meisjes die niet veel ouder waren dan wijzelf. Ze wa-

ren heel trots op zichzelf, in hun uniformen van nazipadvinders en nazipadvinders.

We waren doodsbang. Sommigen van mijn klasgenootjes begonnen te huilen. We waren nog zo jong, zes jaar, en nu werden we na onze allereerste schooldag aangevallen door deze schreeuwende nazibende.

Mijn ouders, en de ouders van alle andere kinderen, waren naar de school gekomen om ons op te halen, maar konden ons niet helpen. Ze werden bij ons vandaan gehouden door de leiders van de Hitlerjugend: jonge bullebakken, tieners en twintigers.

Ik herinner me dat ik opkeek en een zee van uniformen en boze gezichten zag. Ze schreeuwden en jouwden ons uit, deze nijldige kinderen met hun nazihalsdoek, die met een hakenkruispeld was vastgemaakt. De grotere jongens hadden een dolk aan hun riem. Ze waren zelf nog kinderen, tien tot veertien jaar oud, maar ze hadden allemaal al een nazi-mes.

Op de achtergrond zagen we de nazi-organisatoren en de trotse ouders van de leden van de Hitlerjugend, die met hun armen over elkaar geslagen toekeken. Je kon zien dat ze ervan genoten dat hun kroost de kleine Joodse kindertjes liet zien wie de baas was.

De kinderen bekogelden ons met stenen en sloegen ons met stokken. We werden gedwongen dwars door de meute heen te lopen om bij onze ouders te komen, waar we weer veilig zouden zijn.

De Hitlerjugend had het ook voorzien op onze *Zuckertüten*. Ze ramden erop met hun stokken en probeerden ze uit onze handen te slaan. En als er een openbrak, graaiden ze ons snoepgoed en de speeltjes van de grond.

Uiteindelijk verschenen er een paar politieagenten, die toen nog niet allemaal nazi's waren. Ze maakten een einde aan de aanval en gaven mij en de andere Joodse kinderen voldoende tijd en ruimte om bij onze ouders te komen.

Foto: Henry Oster Archive
Elisabeth Haas Oster en Heinz
(Henry) Oster, 1928

Foto: Henry Oster Archive
Heinz (Henry) Oster, zes jaar,
Keulen, Duitsland, 1934

We waren geen van allen ernstig gewond, het bleef bij wat schrammen en kleine sneetjes, een beetje bloed hier en daar, maar we waren allemaal geschokt.

Ik was die ochtend opgewonden en vol verwachting naar school gegaan, benieuwd hoe goed ik het zou doen in de klas, maar toen ik die middag eindelijk weer thuis was, was de wereld een veel donkerder, veel gevaarlijker plek geworden. Mijn leven was voor altijd veranderd.

Illustratie: Calvin College Archive
Nazipropaganda, bestemd voor Duitse kinderen. Een illustratie uit
een anti-Joods prentenboek uit 1936, gepubliceerd in Duitsland:
Trau keinem Fuchs auf grüner Heid und keinem Jud bei seinem Eid!
(‘Vertrouw geen vos op de groene heide, en geen Jood op zijn woord!’)
Het stoort Duitse kinderen op om Joodse kinderen uit scholen weg te
pesten. ‘Weg met al het Joods gebroed’, luidt de tekst op de afbeelding.
Het boek was uitgegeven door een invloedrijke nazi, Julius Streicher,
en geschreven door Elvira Bauer, een 18-jarige Duitse studente
van de kunstacademie.

2

Een volk op zoek naar een leider

Als jochie van zes had ik uiteraard geen idee wat er op politiek gebied aan de hand was, maar Duitsland bevond zich toen in opperste verwarring. Duitsland had de Eerste Wereldoorlog verloren, en de overwinnaars – in het bijzonder Frankrijk en Engeland – eisten als oorlogsbuit territorium en enorme geldbedragen die Duitsland niet bezat.

Net zoals in Amerika was dit een tijdperk van grote financiële nood: de crisisjaren. In de jaren twintig en dertig heerste er grote werkloosheid. Duizenden haveloze mannen zwierven door de straten, velen van hen geestelijk en lichamelijk gewonde oorlogsveteranen, die niets anders omhanden hadden dan zich beklagen en complottheorieën bedenken.

De Eerste Wereldoorlog was voor alle soldaten een nachtmerrie geweest, ongeacht aan welke kant ze hadden gevochten. De loopgravenoorlog was een verschrikking. Duizenden waren gesneuveld omwille van een paar meter modderig terrein. De legers van alle landen waren gedecimeerd door besmettelijke ziekten. Miljoenen waren gesneuveld bij de aanvallen met machinegeweren, artillerievuur, tanks, gifgas en bombardementen vanuit vliegtuigen en zeppelins. Degenen die het overleefd hadden, waren net zoals hedendaagse soldaten voor altijd geschonden. Miljoenen hielden er lichamelijk letsel aan over, en vrijwel alle soldaten waren tevens gewond in hun hart en hun ziel.

Europa was voor altijd veranderd.

De Duitse economie had te kampen met enorme inflatie: het geld werd per dag minder waard. Een brood kostte een miljoen mark: een kruiwagen vol vrijwel waardeloos papiergeld.

Toen Hitler na de verkiezingen van 1933 aan de macht kwam, na een hoop gekonkel achter de schermen, had het Duitse volk grote behoefte aan een leider, ongeacht wie, zolang het iemand was die hen ervan wist te overtuigen dat hij een uitweg had, een manier om Duitsland weer sterk en gezond te maken.

Hitler zorgde ervoor dat al die losgeslagen, werkloze mannen, voormalige soldaten en veteranen een nieuwe structuur kregen in hun leven. Hij zorgde ervoor dat ze nieuwe doelen hadden. Ze konden zich aansluiten bij een groepering, ze hadden weer iets om in te geloven, hoe bizar en onmenselijk het uiteindelijke doel ook zou blijken te zijn. Hij organiseerde alle mensen die bereid waren naar hem te luisteren. Hij liet gevangenen vrij – geharde misdadigers, ongeschoolde klaplopers, proleten uit de onderste lagen van de maatschappij – en stoomde hen klaar voor de nazidoeleinden. Hij liet hen geloven dat ze deel konden uitmaken van iets waardoor Duitsland weer een grootmacht zou worden.

En hij gaf de Joden de schuld van vrijwel alle problemen waar Duitsland mee kampte.

Dictatoren en soortgelijke leiders maken vaak gebruik van hun status en macht door hun volk wijs te maken dat ze worden aangevallen door ‘anderen’ – en die ‘anderen’ kunnen elke groep mensen zijn die er anders uitzien, zich anders gedragen of in andere dingen geloven.

Dat gebeurt in het Midden-Oosten. Het gebeurt in Rusland en in Darfoer. Zo is het gegaan in Bosnië, Noord-Korea en Syrië.

Het is gebeurd in Rwanda, waar miljoenen mensen door hun eigen burens werden afgeslacht, opgehitst door hun leiders.

Om hiervan bewijzen te zien hoef je maar te luisteren naar de rechts georiënteerde betweters op de Amerikaanse televisie. ‘Alles zou zo mooi kunnen zijn,’ lijken ze altijd te zeggen, ‘als “zij” niet alles zouden verpesten.’ ‘Zij’ kunnen allerlei groeperingen zijn. Zwarten. Joden. Latino’s. Ieren. Italianen. Moslims. Immigranten. Academici. Ongeletterden. Elitisten. Bijstandstrekkers. Homofielen. Vakbondsleden. Zelfs vrouwen. Iedereen die niet ‘wij’ is.

Hermann Göring, lid van de nazipartij en commandant van de Duitse luchtmacht, de *Luftwaffe*, zei het zelf, in 1946, tijdens de Neurenberg-processen:

... het volk kan altijd voor het karretje van de leiders worden gespannen. Dat is heel makkelijk. Je hoeft het alleen maar wijs te maken dat het wordt aangevallen, en de pacifisten ervan te beschuldigen geen patriotten te zijn waardoor ze het land blootstellen aan gevaar. Dat werkt altijd, in elk land.

Achterdocht en haat jegens de Joden bestond al eeuwen, en was sterk voelbaar in het begin van de twintigste eeuw.

Net zoals veel mensen over de hele wereld, onder wie zelfs de heldhaftige piloot Charles Lindbergh en de Amerikaanse industrieel Henry Ford, geloofde Hitler dat de Joden een internationaal complot hadden gesmeed. In samenwerking met de communisten, die in Rusland aan de macht waren gekomen, waren ze van plan, zo verbeeldde hij zich, de macht te krijgen over 's werelds politieke en financiële instituten, en uiteindelijk over

de hele wereld. Hij geloofde dat Joden, in samenwerking met communisten, ervoor hadden gezorgd dat Duitsland de Eerste Wereldoorlog had verloren, door het volk achter de schermen aan te zetten tot arbeidersstakingen, politieke ontwrichting en revolutie – een mythe die bekendstaat als *Dolchstoßlegende*: de dolkstoot in de rug.

Deze mythe werd door Duitse politici in het tijdperk vlak na de Eerste Wereldoorlog verspreid om de schuld voor Duitslands nederlaag op anderen af te schuiven. In 1918 capituleerden Duitslands bondgenoten. Het Duitse leger had geen geld, voorraden of reservetroepen meer, terwijl ze tegen de nog altijd sterke strijdmachten van Frankrijk, het Britse Rijk, België en de Verenigde Staten vochten. Duitslands nederlaag was onvermijdelijk, maar de ‘dolkstoot in de rug’-theorie liet veel Duitsers, onder wie Hitler zelf – die toen een gewonde en tijdelijk blinde korporaal in het Duitse leger was – geloven dat Duitsland niet zomaar was verslagen, maar dat de oorlogsinspanningen waren ondermijnd van binnenuit. Door ‘anderen’: Joden en communisten.

Zoals nationalisten overal ter wereld geloofde Hitler dat de volkeren van zijn thuisland – in dit geval Oostenrijk en Duitsland – de beste ter wereld waren.

Dat is een veelvoorkomende opvatting, hoe onredelijk ook. De logica luidt: ‘Ik ben geweldig, en wie op mij lijkt, zal dat dan ook wel zijn. Sterker nog, hoe meer iemand op mij lijkt, hoe beter hij lijkt te zijn. Nu ik erover nadenk: wie niet op mij lijkt, moet dan minder goed zijn. Hoe valt dat uit te leggen? Die personen moeten minderwaardig zijn.’

Hitlers ideologie werd gevormd in een tijd toen eugenetica – de pseudowetenschap die ervan uitgaat dat bijna elke vorm van

menselijk gedrag genetisch bepaald is – aan populariteit won onder witte wetenschappers en leiders over de hele wereld. In veel landen, waaronder Groot-Brittannië en de Verenigde Staten, werd door voorstanders van de eugenetica het standpunt naar voren gebracht dat het zowel de verantwoordelijkheid als het recht van de overheid was te voorkomen dat ‘ongeschikten’ zich zouden voortplanten.

De maatschappij kon worden ‘gezuiverd’ door zo nodig onder dwang te voorkomen dat de ‘ongeschikten’ kinderen kregen die, als ze in leven werden gelaten, ook ‘ongeschikt’ zouden zijn. Hitler was niet de enige persoon ter wereld die speelde met het idee dat het, om te voorkomen dat ‘minderwaardige’ mensen een bepaalde maatschappij zouden bederven, goed was te voorkomen dat zij kinderen kregen. Of nog erger.

Dit was geen randverschijnsel, geen idee dat slechts werd aangehangen door een paar geschifte excentriekelingen. In de Verenigde Staten van Amerika was dit een wet. In 1927 werd door een huiveringwekkende beslissing van het Hoogerechtshof in de zaak Buck v. Bell een wet bekrachtigd die sterilisatie toestond van mensen in psychiatrische instellingen die als ‘zwakzinnig’ werden beschouwd – een term die zo ongeveer alles kon betekenen.

Carrie Buck, een zeventienjarig geadopteerd meisje, was door de neef van haar adoptie moeder verkracht en zwanger geworden. Om zich aan het beschamende feit te onttrekken dat ze een ongetrouwd zwanger meisje in huis hadden, lieten haar adoptieouders haar in een psychiatrische inrichting opnemen. De staat Virginia wilde haar onder dwang laten steriliseren.

Het besluit van het Hoogerechtshof, dat met een meerderheid van acht tegen een werd genomen, werd onderschreven door

rechter Oliver Wendell Holmes Jr., een van de meest gerespecteerde rechters in de Amerikaanse geschiedenis. Het besluit had in Adolf Hitlers nazimanifest *Mein Kampf* kunnen staan. Dit manifest was dan ook grotendeels geïnspireerd door de Amerikaanse eugeneticabeweging.

Rechter Holmes schreef:

We hebben meer dan eens gezien dat in het kader van het algemeen welzijn een offer kan worden geëist van onze burgers. Het zou vreemd zijn als we niet hetzelfde beroep konden doen op degenen die de kracht van de staat reeds ondermijnen. Het is beter voor de hele wereld als de maatschappij, in plaats van te wachten tot zwakzinnige nakomelingen moeten worden geëxecuteerd wegens begane misdaden of ten onder gaan aan hun eigen zwakzinnigheid, maatregelen neemt om te voorkomen dat ongeschikte personen nazaten produceren. De theorie die een gedwongen ingreep ondersteunt is ruim genoeg om het doorsnijden van de eierstokken te omvatten. Drie generaties imbecielen is genoeg.

Het besluit van rechter Holmes betreft 'drie generaties imbecielen', en daarmee worden bedoeld Carrie Buck, Carries pasgeboren dochter Vivian, en Carries biologische moeder, Emma.

In navolging van dit besluit werd zowel Carrie Buck als haar zus Doris tegen hun wil gesteriliseerd. Minstens 60.000 andere Amerikanen zou wegens soortgelijke wetten eenzelfde lot beschoren zijn. Deze wetten stonden later model voor de *Erbgesundheitsgericht*-wetten van nazi-Duitsland, en in navolging van deze wetten werden 375.000 mensen, onder wie velen die alleen maar doof of blind waren, door de staat gesteriliseerd.

In Duitsland duurde het niet lang voordat zigeuners, homoseksuelen – en Joden – eveneens werden beschouwd als ‘ongeschikt’ om een Duitser te zijn. En de methoden die werden gebruikt om de Duitse maatschappij van de ‘ongeschikten’ te ‘zuiveren’ werden al snel steeds gruwelijker.

Tussen 1933 en 1939 gingen de nazi’s over van sterilisatie op moord. Honderdduizenden ‘ongeschikten’ werden vermoord. Gedurende deze tijd werd de Duitse eugeneticabeweging aangemoedigd en zelfs financieel gesteund door de Amerikaanse eugeneticaleiders.

Tot aan 1939 steunde de Rockefeller Foundation – tot op de dag van vandaag een van de belangrijkste filantropische organisaties – de door de nazi’s geïnspireerde onderzoeken over ‘rassen-superioriteit’ van het Kaiser Wilhelm Instituut voor Antropologie, Menselijke Erfenis en Eugenetica, zelfs nadat duidelijk was geworden dat deze pseudowetenschap werd gebruikt om de vervolging van Joden en andere kwetsbare groepen binnen de Duitse maatschappij te rechtvaardigen. Een van de wetenschappers wiens werk werd gefinancierd door de Foundation was dokter Josef Mengele, die door zijn bizarre experimenten en zijn rol in het selecteren van gaskamerslachtoffers in Auschwitz later de bijnaam ‘engel des doods’ zou krijgen.

Lang voordat de eerste Joden in concentratiekampen werden vermoord, kregen Duitse en Oostenrijkse artsen via het *Aktion T4*-programma van de nazi’s opdracht 70.273 lichamelijk of geestelijk gehandicapte mensen te vermoorden door middel van dodelijke medicijnen, uithongering of gifgas. Het programma werd tijdens de oorlog onofficieel voortgezet, en tot 1945 werden er in totaal meer dan 200.000 mensen vermoord.

Hoe liep het af met Carrie Buck? Toen Carrie en haar zus Doris

zesenvijftig jaar later werden geïnterviewd door een journalist, was duidelijk dat beiden intellectueel volkomen normaal waren. Carries dochtertje, Vivian, wier geboorte de woede had gewekt van de staat Virginia en acht van de negen rechters van het Hoog-gerechtshof aldaar, haalde op school allemaal tienen.

Met de eugenicawetten van de Verenigde Staten van Amerika als inspiratiebron geloofde Adolf Hitler oprecht dat alle andere landen en alle andere rassen minderwaardig waren aan het zijne. Zijn grootste vrees gold het communisme en hij geloofde, zonder dat daar enig bewijs voor bestond, dat Joden het biologische fundament van het communisme waren – dat het communisme net zo goed een product was van minderwaardige genetica als een politieke beweging.

Alhoewel enkele van de eerste communistische leiders in de Sovjetrepubliek Joden waren – wat niet verwonderlijk was, gezien het felle antisemitisme van de voormalige Russische tsaristische regering – had Josef Stalin, Hitlers net zo wrede evenknie die over de Sovjet-Unie heerste, hen lang voordat Hitler in de jaren dertig aan de macht kwam al uit de communistische partij verwijderd.

Hitlers grootste angst gold een Joods-communistisch complot om over Europa en uiteindelijk over de hele wereld te heersen, maar een dergelijk complot had nooit bestaan. Zijn voornaamste doel in de Tweede Wereldoorlog, en de onjuiste inspanningen die de ondergang zouden worden van zijn 'Duizendjarige Rijk', was zijn suïcidale aanval op de Sovjet-Unie. Dit alles werd gevoed, zonder reële basis, door zijn onredelijke Jodenhaat – terwijl de Joden niet schuldig waren aan de misdaden waarvan hij en zijn nationaalsocialistische makkers hen beschuldigden.

Foto: U.S. Holocaust Memorial Museum Archive

Bijeenkomst van de Hitlerjugend, Berlijn, Duitsland, 1933

Binnen een maand nadat hij in 1933 aan de macht was gekomen had Hitler Dachau al laten bouwen, het eerste concentratiekamp, aan de rand van München, de thuisbasis van de nazirevolutie. Iedereen die de moed had tegen hem in opstand te komen werd daar gevangengezet.

Hij wist dat hij met de jongste leden van de maatschappij moest beginnen als hij een sterk en onoverwinnelijk Duitsland wilde opbouwen. Daarom riep hij de Hitlerjugend en andere jeugdbewegingen in het leven, waar alle niet-Joodse Duitse kinderen werden geïndoctrineerd tot aanhangers van zijn krankzinnige, maar verre van ongebruikelijke, visie op de wereld.

Tegen de tijd dat deze kinderen waren opgegroeid, van 1933 tot 1939, had hij een land opgebouwd dat volledig was toegewijd aan wat hun was aangepast. Een land dat hem blindelings zou volgen. Een land dat gruwelijke, onbeschrijflijke dingen zou doen. Dingen waarvan je je niet kunt voorstellen dat mensen er toe in staat zijn.

Het was ondenkbaar.

Maar het gebeurde. Mijn burens werden er slachtoffer van. Mijn familie werd er het slachtoffer van. Ik werd er het slachtoffer van.

Foto: Henry Oster Archive

Een uitje van de familie Haas, Keulen, Duitsland, circa 1924.

*Elisabeth Haas, Henry Osters moeder, zit in het midden
en houdt de roeispaan vast.*

Eerste druk oktober 2023

Oorspronkelijke titel *The Stable Boy of Auschwitz*

Oorspronkelijke uitgever Thread, een imprint van Storyfire Ltd., Londen (2023)

Copyright © Henry Oster & Dexter Ford, 2014

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2023 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Els Franci-Ekeler

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn

Omslagillustratie De Weijer Design, Baarn naar een ontwerp van Lisa Hornton.

Jongen en strepen/Arcangel, lucht, paard en Auschwitz/Shutterstock

Opmaak binnenwerk Mat-Zet bv, Huizen

ISBN 978 90 261 6672 3

ISBN e-book 978 90 261 6673 0

ISBN luisterboek 978 90 261 6894 9

NUR 402/681

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.